

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁC-S-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és esütörtökön.

Szerkesztőség: Gromon- és Zrínyi-utca sarkán.

Kiadóhivatal: Csendes-utca TOTI-féle ház.

A színügyi bizottság kanapé-pöre.

A helyb. színügyi bizottság egy szép napon, midőn a zombori színtársulat már 25-ik előadását tartotta, arra a fölfedezés jutott, hogy a színtársulatnak nincs drámai primadonnája.

Kétségtelen, hogy a színügyi bizottság e fölfedezése éleslátásáról tanuskodik, mert konstatáljuk initt, hogy a színtársulat valóban nélkülöz ilyen erőt, habár drámai előadásai az itteni műgényeknek relative megfeleleltek.

A színügyi bizottságnak azonban e fölfedezést — ha belőle conditio sine qua non-t akart csinálni, sokkal régebben meg kellett volna tennie, nevezetesen még in illo tempore, mikor a „Vasember“-t adták.

Az a színi ivad elején történt, a mikor a színigazgatóknak könnyű szerrel lehetett volna drámai primadonnát szerződtetni.

Akkor azonban a színügyi bizottság még meg elégedve a színtársulattal.

Jó későre aztán rá jött a nagy hiányra, s fölhitva a színigazgatókat, hogy drámai hősnőről rövid idő alatt gondoskodjanak. Az igazgatók azonban nem találtak szerződés nélküli drámai hősnőt s nem akarták e felhívást ukáznak tartani, melynek minden körülmények közt engedelmessé kell. A színügyi bizottság erre megharagudott és felbontotta az igazgatóval kötött szerződést, a mit a város rendkívüli közgyűlése is jóváhagyott.

És a zombori színtársulat így lett elesapva.

Hát mondjuk ki mindjárt, hogy a színigazgató könnyelműen járt el, midőn a színiivad közepén új-jat mert húzni a közönség érdekét képviselő színügyi bizottsággal.

Első sorban tehát őt hibáztatjuk a bekövetkezett katasztrófa miatt.

De nem fojthatjuk el abbéli meggyőződésünket sem, hogy a színügyi bizottság is elhamarkodva, s szenvedélyes haraggal ítélte meg a színtársulat ügyét, a midőn a

színigazgató elbizakodottságát akarta büntetni, s elfeledte, hogy egy 50 tagból álló színtársulatot megfoszt kenyerétől. S elfeledte, ha a közönség, mely még ily föllépést Zomborban soha se látott, érzékenyen megkárosítatik azzal, hogy a színtársulat rögtönösen kénytelen Zomborból távozni, mielőtt a fölvelt bérletpenzért megfelelő számú előadásokat adhatna.

A mi pedig a legfőbb, — megfeledezett a színügyi bizottság arról is, hogy a színigazgatókkal kötött szerződést csak akkor bonthatja föl egyoldalul, ha a színtársulat a zombori közönség műgényeit kielégíteni nem képes.

S vajjon lehet-e e színtársulatról azt mondani, hogy a Zomborban támasztható műgények színvonalán alul áll?

Arról társulatról, mely 25 előadást tartott s a dráma minden válfaját bemutatta, még pedig többé-kevésbé élvezhető alakban?

Merészség volna a zombori gyér színházlátogató közönség műgényeit akkép fölesigálni, hogy a jelenlegi színtársulat erejét oly kicsinylőleg mérlegelhesse a színügyi bizottság, miszerint a szerződést is felbonthatónak tartsa ez alapon.

Ez annyit jelentene, hogy Zomborban színtársulat nem működhetik, mert a jelenlegi színtársulat is deficitet mutathat föl eddigi előadásai révén, mennyivel inkább mutatna föl ilyet, egy jobb, egy erősb színtársulat?

Ennélfogva tehát a színügyi bizottság jogos haragja tültött a ezélon, mert az igazgatók helyett egy érdemes színtársulatot, s magát a közönséget találta el.

Szerencsére, est modus in rebus. Ugyanez a színügyi bizottság, mely három nappal előbb a város rendkívüli közgyűlése elé azt a javaslatot terjesztette, hogy a Ságly Zsigmondal kötött szerződést bontsa föl, mert a színtársulat a város műgényeit kielégíteni nem képes, két nappal előbb megkötötte a szerződést Borsódi-val, mint új színigazgatóval s ugyan e társulattal.

A színlapokon eddig Ságly és Borsódi mint társigazgatók szerepeltek; ellenben a város színügyi bizott-

sága csak Ságlyval szerződött; most fordítottak egyet a bőrön s eszima lett belőle, vagy más szóval: eben gubát cseréltek. Ságly Zsigmond színigazgatói méltóságáról lecsapatott s helyébe Borsódi emeltett a trónusra.

Voltaképpen mit jelent ez a bohózat? Azt jelenti, hogy színügyi bizottságunk nem áll földadata magaslatán.

Egy színügyi bizottságnak sokkal inkább meg kell övni erkölcsi tekintélyét, hogy sem ilyen komédiák eljátszására vállalkozzék.

A zombori színtársulat nem elsőrangú vidéki társulat, de olyat Zombor város nem igényelhet.

Ez a színtársulat a méltányos helyi igényeknek minden tekintetben megfelelel.

Rosszabb színtársulattal is beértük már. — Ha a színügyi bizottság kellő erélyvel rendelkezik, akkor nincs szükség rendkívüli közgyűlésre, igazgatócseleapásra és mindaz megtörténik, a mi ezek után megtörténik.

A színügyi bizottságnak idejekorán való erélyes föllépése a hiányzó drámai erőt megteremtette volna.

E helyett azonban a város érdekeit képviselő e testület kedélyes diskurzusokat folytatott a színigazgatókkal s testülethez nem illő hangon róttá meg eljárásukat.

Az illetlen megszólitást illetlen válasz követte — s ebből eredt a kanapé-pör.

A viszály kiegyenlítettett.

Ságly nem színigazgató többé, a társulat Borsódi kiáltotta ki igazgatónak, Borsódi legott szerződött a Dombai-párt (hinc illae leerimae!) s most szent a béke.

Az 50 tagból álló színtársulat nem áll többé kenyér nélkül, a bérletet előre lefizetett közönség nem károsult, a dráma is megkapja a magát, a színügyi bizottság is meg van a társulattal elégedve . . . csak egy ember van, a ki kioroláni haraggal szemléli a történeteket az exdirector!

A sok selejtes szindarab között, melyeket e társulat eddig színre hozott, ez a bohózat is megjárja. Kérjük azonban nem ismételní többé.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Születésed napján.

— 1888. év nov. 11-én. —

Nem kitoró öröm, — sóhajom száll feléd,
Egy könyv beszélje el e napnak ünnepeét,
Elborult lelkenem néma bánatában
Olvasd, a mit érzek, — a mit odázartam.
S hallgasd meg e lantnak elhaló danáját,
Sok ideje immár, hogy csak tompa jajt ad;
S remegő kézzel, hogy hurjait fölajzom,
Ünnepi dalom zeng in ily méla hangon:

Vihar dult fölöttünk, orkán bösz haragja,
És egy egész világ megrendült alatta,
Az én szép világom, szerelmem világa
Merült el villámos, sötét éjszakába;
Szárnyszegett lélekkel, mondhatlan keservben,
Vak kétségbe-séssel napról-napra lestem,
Hogy az adáz tusa mikor ér már véget?
Mikor harsan föl már a zord végtételt?

S nem úgy lőn . . . A vihar fekete felhői
Erőt vesztve, lassan szűnnek mennydörögni,
Oszlanak, szélednek — foszlányokká szörva,
Meg-meg visszatérnek ijesztő gomolyba,
Villámuk még olykor száguldozik végig,
Démoni játékuik itt-ott újra kezdik,
De már itt a hajnal felől pirkadajta,
Mely a bús hervadást új életre csalja.

S lassú derengéssel ránkvirrad im újra,
Uj reménnyel biztat a szírvárvány utja,
És a felkelő nap sugár-özönében
Ott látjuk a jövőt, mosolygó képében.

Föltámad keblünkben egy új, egy erősb hit,
Kedvünk von' már, hogy a multat elfeledjük,
Nem sajog a seb már, tán csak nyomot hagyott,
Ah, már olyan szépnek látjuk a holnapot . . .

Ó ne — ne siessünk, várjunk még egy kissé.
A gyönyör mámorea lelkünk' messze vinéd,
Önfeledt kéj árja vitorlánkba csapva,
Hajónkat ismét a nyit tengerre csalja . . .

Legyünk óvatosak, ó féljük a vihart,
Órizzuk e békét, a meddig benne tart,
Legyünk még egy perczig zaklató kétségben,
S higgyük: nem vagyunk túl még minden veszélyen . . .

S azért hallgass szívem, némulj szerelmem el,
Nem jövök most hozzád lánogló hevemmel.
Ajkam torró esőjka elröppen a légbe,
Félt, nehogy lehe halvány arczod érje;

Karom ölelése lágy szellő fuvalma,
Suttogásom szívéd szelid altatója,
Elfojtott vágyaim kitoró érzése;
Számodra csak költő ábrándos meséje . . .

Én édes betegem . . . piczi kis gyermekem,
Járszalagon foglak vezetni csendesen,
Megtanítlak aztán megállni szilárdan,
Mégfoggyott erőid nőttön-nőni lássam.

S gyermekem-évid multán — újra »nagya« vagy édes,
Tegnap még csak »egy« — s ma tizenkilenc éves!
Igy ünneplem én most születésed napját,
S im így daloltam el bús és vig nóttaját.

Amaranth.

A hirdetések művészete.

Jó magyarsággal: reklam, a mihez a magyar nem igen ért. Nem hiába nem magyar ember találta ki a reklamesimálást, de nines is erre jó magyar szavunk. Pedig tagadhatlan, hogy a hirdetések e nemű művészete, már-már nemcsak az amerikai yankeké között érte el a legmagasabb fokát, de minálunk magyaroknál is lábrakapott, esakhogy mi nem igen tudunk vele bánni. Ha valamelyik cég nálunk reklamhoz folyamodik, elkeresztelik „schvindlernek“ szödelgőnek, pedig a szerencsétlennék az ártatlan reklámmal eszeágában sem volt valakit fölravezetni, sőt inkább csak a közönségnek iparkodott oleső áruforást szerezni.

Mert mi a reklam ezélja? Bizonyára nem más, mint az üzletet és magát az üzletlajdonost feltönnővé tenni és megismertetni a vásároló közönséggel.

Mai napság bizony sok bajjal kell megküdenie egy becsületesen megélni akaró kereskedőnek és iparosnak. Rossz világ jár reájuk. A hitel napról-napra esökken, mert napról-napra szaporodnak a hamis bukások. Nagyon kevés a mai napság becsületesen kereskedőink száma. És ezek minék köszönhetik létüket? A bukott kereskedők nem tudják elképzelni, hogy a szomszéd üzletlajdonos hogyan volt képes már 25 év óta fentartani üzletét. Ha valamelyik kollégája meggadagszik, a nélkül, hogy hamisan bukott volna, rá fogják a rossz nyelvek, hogy pénzre tett szert hamis úton módon, a vagy kibúzták számára a főnyereményt.

Pedig a mi által gazdag emberré lett, nem volt más, mint az ártatlan reklam.

Ismertem én a fővárosban egy kereskedőt. Schvartz Lázárnak hívták, a Nádorutczában volt neki nagy kereskedése. Ő tartott kitűnő uszokat.

S ezen jó úszóknak az volt a földadata, hogy midőn sok ember jött össze a lánchídon és a Duna parton, akkor be kellett magát vetni a habok közé. Mikor aztán az öngyilkossági kísérletet megakadályozták, vagyis mentőesimálkkal utána mentek, ő felbukott és a már több ember számálól tomeg felé fordulva torka szakadtából kiabálta, hogy Schvartz Lázárnál a Nádor ut-

Ganzfeidene bedructe Doularde von N. 1.20 bis 3.90 per Meter verfertigt roben- und fadene geffiret das Fabrik-Depot G. Henneberg (t. f. Hoffmann) Zürich. — Mutter umgebend. Breite 10 ft. Porto.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kítőnő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gögebjaknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Üzletmegnyitási hirdetés.

Szerencsémnek tartom a nagyérdemű közönség szíves tudomására juttatni, hogy itt

helyben, Trefort-utca, Weidinger-féle — ezelőtt Stein-féle — házban

**nagy sóraktárt,
kőszén-**

és termény-üzletet nyitottam.

Bővebbet a körlevelek- és falragaszokban.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

Zombor, 1888. november 10-én.

Kiváló tisztelettel

Id. Goldfáhn Lipót.

Alkalmi bútortásárlás!!

Patyi István és társai

házi gyártmányú asztalos és saját készítményű kárpitos bútortermekben.

VI. k. Koronaherceg-u. 11. I. em., a szibárus-n. sarkán, a fopostával szemben.

A lefolyt nyári időny alatt műhelyeinkben nagy mennyiségű bútort gyártattak, minek következtében terméink és raktáraink annyira telhalmazzák, hogy eme

óriási készletünket

minden elfogadható, meg

az előállítási áron alul is elárusítjuk, amennyiben a tömeges gyártás folytán a szilárd minőségű száraz anyagból készült bútortainkat olcsóbban adhatjuk mint bárki más, s azokért

2 évi jótállást vállalunk.

Háló, ebédlő és dolgozószoba berendezések mindenemű fából és szinben, a legújabb divatu, angol, barokk, renaissance ó-német stýlben, valamint szalon-garnitúrák, a legdivatosabb francia kelmékkel, ugy ebédlő és hálódivánok a legfinomabb kivitelben, óriási választékban találhatók.

Áraink a következők:

- Teljes hálószoba berendezések 2 személyre 90—700 ft.
  - Teljes ebédlő, credené, trumeau, tükörrel 100—800 "
  - Salonberendezések egy garnitúra salonszettel, consol-tükörrel 100—500 "
  - Ottománok 22—100 "
  - Háló-divánok 20—80 "
  - Magas támlájú ebédlődivánok 40—200 "
  - Iróasztalok 12—120 "
- Ezeket kívül minden alakú és minőségű egyes bútordarabok megrendelés és rajz szerint. 1—3

Terjedelmes bútortarjegyünk ingyen s bérmentve küldetik. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk.

Hazafias tisztelettel
Patyi István és társai.

Mely cigaretta-papír a legjobb?

Ezen, minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon behozonyult. Nem áras reklám, hanem el-sáradú tudományos személyiségek által összehasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettá-papírok között a

„Les derniéres Cartouches“
Braunstein Fréres gyárából.
PÁRIS.

65 Boulevard, Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettá-papír elismertett. Mivel ez már többi közt dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykísérleti állomás-főnöke által megállapított 1887. július hóban, Dr. Soyka Higiena-tanár által a prágai német egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelemzést a lehető legfinnyesebb eredmény koronázta a mennyiben a „Les derniéres Cartouches“ cigarettá-papír 28—74 %-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28—77%-al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — Valódi csak azon papír, melynek etyettejé mellett rajzhoz hasonló és Braunstein Fréres czeget viseli.

A gyár cigarettá-papírjainak és cigarettá-hévelyének nagyban elárusítása vegett

BRAUNSTEIN FRÉRES

saját czege alatt Bécsben, I. ker. Schottenring 25. szám alatt raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilymenű cikket árusító kereskedőknél. 50—50

Figyelmeztetés.

Alólirott a t. közönségnek tudomására hozom, hogy f. évi november hó 1-től kezdve

műtermem fűtve leend

és hogy az általam felszerelt és rendezett kivilágítás mellett, hideg és borult időben is — a sikerről jótállva — akadálytalanul fényképezek.

Kérem a t. közönséget, hogy a karácsonyi ajándéknak szánt arzekeképre magukat nálam jóval előbb előjegyeztessek.

Mély tisztelettel

Stojanovits T.,

fényképész ZOMBORBAN.

Goldmann József, Zomborban.

Varrógép gyáriraktár s javító-műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét a főútea Millasevits-féle házbanlevő gazdagon felszerelt raktáramra fölhívni, melyben mindennemű varró- és mosógépek jobb minőségben, alkotórészek minden systéma szerint, házi- és vendéglővillamesőngetyű,

telefon- és villámhárítók

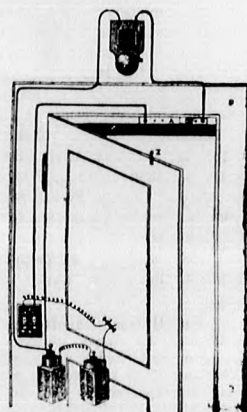
stb. stb vannak, s azon udvarias kérelmet teszem, hogy engem netáni bevásárlás esetén nagybecsű megrendeléseivel szerencsétessen, elvül tűzvény, ki magamnak a legjutánosabb feltételek mellett szolgálni ki vevőimet.

Egyszermind ajánlom mechanikailag berendezett műhelyemet minden systéma szerinti

varrógép kijavítását

továbbá házi vendéglői sürgöny telefon s villámhárítók bevezetésére egy évi jótállás sa legolcsóbb árak mellett.

Magamat a n. é. közönség figyelmébe ajánlvá, vagyok Zomborban, 1888. szept. hóban.

Tisztelettel

Goldmann József.

Üzlethelyiség-változtatás.

Mély tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Trefort-utca 218. sz. a., Falcione Lőrinc ur házában

Kollár József

czég alatt fennálló

könyv-, zenemű-, papirkereskedés-

és

könyvkötészetemet

Fő-utca 99. szám alá, Szemző Gyula ur házába helyeztem át.

Ajánlom dusan berendezett **könyv-, zeneműkereskedésem**et, melyben a legújabb, valamint a régibb irodalmi munkák megszerezhetők.

Papír-, író- és rajzszekereskedésemet a legjobb minőségű árukkal láttam el, melyben mindig nagy készlet áll a t. é. közönség rendelkezésére.

Könyvkereskedésemmel kapcsolatban áll a modern igényeknek legjobban megfelelőleg berendezett **könyvkötészeti üzletem**, amely lehetővé teszi, hogy iskolai üzleti könyvek irodalmi és disznűvek stb. tartós és izléses bekötését a legrovidebb idő alatt, a legolcsóbb árért eszközölhessem.

Legfőbb törekvésem leend gyors és pontos kiszolgálás által a t. közönség szíves bizalmát megnyerni. A n. é. közönség eddig irántam tanusított szíves pártfogását továbbra is kérve, maradtam Zombor, 1888. november hóban.

kiváló tisztelettel

Kollár József,

könyvárus.